

Sygn. akt II CSK 250/07

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

Prezes SN Tadeusz Ereciński

w sprawie z wniosku "W.Polska" Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. oraz "P." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. w likwidacji przy uczestnictwie "M." Spółki Akcyjnej w G. w upadłości o wpisy zastawu do rejestru zastawów, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 lipca 2007 r., na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy "W. Polska" Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 30 listopada 2006 r.,

odrzuca skargę kasacyjną oraz oddala wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2006 r. Sąd Okręgowy w G. oddalił apelację obu wnioskodawców od postanowienia Sądu Rejonowego w P.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca W. Polska, spółka z o.o. zarzucił naruszenie prawa materialnego – art. 40 Prawa upadłościowego i naprawczego, naruszenie przepisów postępowania – art. 40 ust. 3 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów i wnosił o "uchylenie zaskarżonego postanowienia w części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania celem utrzymania w mocy zaskarżonych orzeczeń wydanych przez referendarzy sądowych w przedmiocie wpisów zastawów rejestrowych".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sprawa, w której wniesiono kasację dotyczy wpisu do rejestru zastawów. Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. Nr 149, poz. 703 ze zm.) do postępowania rejestrowego sprawie o wpis do rejestru zastawów stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z uwzględnieniem przepisów ustawy.

Przepisy tej ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. nie regulują zagadnienia dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach o wpis do rejestru zastawów. Dopuszczalność kasacji należy więc oceniać na podstawie art. 519¹ k.p.c. Zgodnie z § 3 tego przepisu w postępowaniu rejestrowym skarga kasacyjna przysługuje jedynie od postanowień sądu drugiej instancji w przedmiocie wpisu lub wykreślenia z rejestru podmiotu podlegającego rejestracji. Rozważenia wymaga, czy postępowanie w sprawie wpisu do rejestru zastawów objęte jest hipotezą tego przepisu.

Prowadzone przez sądy rejestry podzielić można na dwa rodzaje. Rejestry podmiotowe, dla których podstawową jednostką ewidencyjną są osoby prawne i fizyczne, obejmują przede wszystkim rejestr przedsiębiorców, rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz

publicznych zakładów opieki zdrowotnej, które prowadzone są na podstawie ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (jedn. tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209 ze zm.) oraz art. 694¹-694⁹ k.p.c. Rejestry takie są też prowadzone na podstawie ustaw szczególnych (np. rejestr funduszy emerytalnych uregulowany w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, Dz.U. Nr 139, poz. 934 ze zm. i rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 maja 1998 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru funduszy emerytalnych, wzoru tego rejestru oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach o wpis do rejestru funduszy emerytalnych, Dz.U. Nr 69, poz. 456 ze zm.). W wyniku wpisu do takiego rejestru jednostka organizacyjna uzyskuje osobowość prawną (por. art. 37 § 1 k.c.), a z wpisem związane są określone domniemania (por. art. 15-17 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym). Drugim rodzajem rejestrów są rejestry przedmiotowe, dla których podstawą jednostką ewidencyjną są rzeczy, a ujawniane są w nich prawa rzeczowe i prawa na dobrach niematerialnych. Wśród tych rejestrów wymienić należy przede wszystkim księgi wieczyste (por. ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, jedn. tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361 ze zm. oraz art. 626⁻¹-626⁻¹³ k.p.c.) oraz rejestr dzienników i czasopism (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2003 r., I CK 62/03 oraz z dnia 27 czerwca 2003 r., I CK 119/03, nie publ.). Do tej grupy rejestrów należy też rejestr zastawów, którego przedmiotem jest wpis ograniczonego prawa rzeczowego. Takie stanowisko zajął też Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 8 lipca 1998 r., III CZP 26/98 (OSNC 1999, nr 2, poz. 31), z dnia 16 października 1998 r., III CZP 36/98 ("Prokuratura i Prawo" 1999, nr 2, poz. 33), z dnia 14 kwietnia 1999 r., III CZP 1/99 ("Prokuratura i Prawo" 1999, nr 10, poz. 33),

W wymienionych postanowieniach Sąd Najwyższy dopuszczał natomiast wniesienie kasacji na zasadach ogólnych, czyli na podstawie art. 519¹ § 1 k.p.c., zgodnie z którym kasacja przysługiwała od postanowienia sądu drugiej instancji orzekającego co do istoty sprawy, chyba że przepisy księgi drugiej części pierwszej kodeksu postępowania cywilnego przewidywały możliwość zmiany lub uchylecia prawomocnego postanowienia. Ustawą z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze

zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. Nr 48, poz. 554) znowelizowano ten przepis. Od dnia 1 lipca 2000 r. dopuszczalne było wniesienie kasacji od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie jedynie w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego. Analogiczne rozwiązanie przyjęto wprowadzając do kodeksu postępowania cywilnego – ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) – skargę kasacyjną. Zgodnie z art. 51¹ § 1 od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie - w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego - przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. W przepisie tym nie przewidziano wnoszenia skargi kasacyjnej w sprawie o wpis do rejestru zastawów.

Reasumując, należy uznać, że w sprawie o wpis do rejestru zastawów skarga kasacyjna nie jest dopuszczalna.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu (art. 398⁶ § 3 i art. 102 k.p.c.).